

ιερομονάχοις Ἰωακειμ εκ πελοπονίσῃ· εκ κόμης | παλεᾶς
 πατρᾶς... και νεξερες μαχαλε(;) κελανος(;) | [ἐφ]ημέριος
 πέλων εις μπαχτζέ τζοῦ ἄγιος νικὸλαος βλεξερω. Τὰ πρὸς
 τὸ τέλος τοῦ σημειώματος τούτου δι' ἄλλον μέλανος ἀμανροτέρου γεγραμ-
 μένα. — Εἰρήσθω δι τὰ προπαρατεθέντα σημειώματα τῶν σελ. 1 καὶ 717
 εἶναι κατὰ πιστὰ ἀντίγραφα ἐκ τῶν πρωτοτύπων ἀντιγεγραμμένα.

Ἐν σ. 64 ἀναγράφεται μεταγενέστερός τις κτήτωρ τοῦ κώδικος: Γεώρ-
 γιος Παππανελόπουλος.

Ὁ προτασσόμενος πίναξ τῶν κεφαλαίων ἔχει ἰδίαν τῶν σελίδων ἀρίθ-
 μῃσιν (1—64) ἐν τῇ ἄνω ῥα. Τοῦ δὲ κειμένου οἱ ἀριθμοὶ τῆς σελιδώσεως
 γράφονται ἐν τῇ κάτω ῥα. Ἀπὸ σ. 556 ὑπάρχει παλαιότερα καὶ νεωτέρα
 ἀρίθμῃσι, ἐξ ὧν ἡ πρώτη εἶναι διαγεγραμμένη.

· Στάχσις βυρσίνη μετ' ἐντόπων τινῶν κοσμημάτων.

Περιήλθεν εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος βιβλιοθήκην ἐκ δωρεᾶς τοῦ κ. Σπηλ.
 Ἀρβανίτου, ἱατροῦ.

Ἐν Σοπωτῷ τῇ 24 Ἀγούστου 1904.

Ἐν Βερολίῳ τῇ 7 Μαΐου 1912.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ.

ΚΡΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΕΙΣ ΒΥΖΑΝ- ΤΙΑΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ.

Α'. Εἰς τὰ Εὐχολόγια.

Ἐν τῇ ἐκδόσει τούτων ὑπὸ Α. Dmitrijevskij (ἐν Κιέβῳ 1901)
 σ. 358 κεῖται „Τοῖς λαληθεῖσι κακῶς καὶ ἀσεβῶς παρὰ τοῦ
 χρηματίσαντος μητροπολίτου Κερκύρας Κωνσταντίνου
 τούτου Βουλγαρίας, τοῖς καὶ παρ' αὐτοῦ ἀναθεματι-
 σθεῖσιν...“ Πλὴν γρ.: Κωνσταντίνου τοῦ τοῦ Βουλγαρίας.
 Πῶς δέον νὰ ἐρμηνευθῇ ἡ φράσις αὕτη ἰδὲ τὴν μονογραφίαν Εὐσταθίου
 τοῦ Βουλισμᾶ, ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας, „Κωνσταντῖνος ὁ Βουλγαρίας
 καὶ Κωνσταντῖνος ὁ τοῦ Νικαίας μητροπολίται Κερκύρας κατὰ τὴν ΙΒ' ἑκα-
 τονταετηρίδα. Ἐν Κερκύρᾳ... ΑἰΩΠΗ' (Εἰς 8ον, σ. ἠριθμημένοι 16). —
 Πρβλ. καὶ Vasilievskij ἐν Βυζαντινοῖς Χρονικοῖς (= Viz. Vremennik)
 τόμ. Α' (1894), σ. 60 κ. ἐ. καὶ L. Petit ἀτόθι, τόμ. ΙΑ' (1904) σ. 489,
 ἐν ὑποσημείωσει.

Β'. Εἰς τὸν Βίον καὶ πολιτείαν Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε.

Σπ. Π. Λάμπρου, Νέος Ἑλληνομνήμων, τόμ. Γ' (1906) σελ. 189,
 στίχ. 4—16 κεῖται: „Ἐτερος δὲ τις ἀνήρ... ὄφιν δεινὸν καὶ

ὀλέθριον ἐκ συνεργίας καὶ αὐτὸς τοῦ βροτοκτόνου δράκοντος ἐν τοῖς οἰκείοις σπλάγχνοις δεξάμενος καὶ πικρῶ θανάτῳ μέλλων τὸν βίον καταστρέφειν, ἅμα τῷ παραγενέσθαι ἐν τῷ ἱερῷ τεμένει τοῦ μάκαρος, καὶ τὴν ὀφειλομένην προσκύνησιν ἀπονεῖμαι τῷ σωτήρι Χριστῷ καὶ Θεῷ ἡμῶν καὶ τῇ σεβασμίᾳ εἰκόني τοῦ Θεοφόρου πατρός, χερσὶ τε ποθοῦσαις καὶ αὐτός, τὸν πρῶτον μιμούμενος, τῆς φωταγωγῆς δραξάμενος, καὶ πεπωκὸς ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ ἐλαίου, ναυτιᾶν μὲν αὐτῷ οὐκ ἐγένετο, νύξιος δὲ γαστρός αὐτῷ γενομένης, τοῦ Θείου νεῶ ἐξεληλύθει τῆς ἐν παραβύστῳ τύπῳ ἐκκρίσεως ἐνεκεν τῶν περιτωμάτων, οἷς καὶ ὁ ὄφρις ὠρᾶτο συνεξιῶν τῆς ἑδρας εἰς μέρη καὶ τμήματα διηρημένος“. Πλὴν γρ.: τόπῳ ἀντὶ: τύπῳ.

I'. Εἰς Λέοντα μάγιστρον, ἀνθύπατον καὶ πατρίκιον.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τούτου „Λέοντι ἀυτοκράτορι Ῥωμαίων [τῷ σοφῷ]“ τῇ ἐκδεδομένῃ ὑπὸ Ἰ. Σακκελιωνος ἐν *Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. Α', σ. 396—8, κεῖνται ἐν σ. 397—8 τάδε: „φιλανθρωπεύθητι δὴ, καὶ δὸς χάριν τῷ σῷ θεράποντι καὶ αὐτός, ὃ θεραπευτὰ τοῦ θεοῦ. Σῶσον καὶ ὑπόδεξαι, καὶ χορεύσω θύθμικὸν ὑπὲρ σκίρτον σατυρικόν, καὶ κόρδακα κωμικόν“. Ὁ ἐκδότης προκειμένου περὶ τῆς φράσεως ὑπὲρ σκίρτον ὑποσημειοῖ τάδε: „Ὁ τῶν ἀδοκίμων δοκεῖ ἢ λέξις, καὶ σημαίνει ἴσως τὸν ἐν τισὶ τῶν νήσων καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος χυδαιοβαρβάρως καλούμενον βαλλαριστὸν χορὸν (ἀπ' ἐναντίας τοῦ Συρτὸς)· σκιρτηδὸν γὰρ χορεύουσιν αὐτόν“. Πλὴν γράφει: ὑπὲρ Σκίρτον. Εἶναι δὲ τὸ Σκίρτος ὄνομα σατύρου (ιδεὲ π. χ. Ἄνθολ. Παλ. 7. 707). Καὶ πληθυντικῶς Σκίρτοι = θεράποντες τοῦ Βάκχου παρὰ Κοροντύῳ περὶ θεῶν φύσ. 30.'

Α'. Εἰς Μιχαὴλ Ψελλόν.

Ἐν τῇ „Μονωδία εἰς τὸν πρωτοσύγκελλον καὶ μητροπολίτην Ἐφέσου κῦρ Νικηφόρον“ κεῖται ἐκδεδομένον ὑπὸ Κ. Ν. Σάθα ἐν *Μεσαιωνικῇ Βιβλιοθήκῃ* τόμ. Ε', σ. 104: „... ἃ πεπόνηκας περὶ τε μέτρα καὶ ἐπη, καὶ περὶ τὰ κατὰ λογάδην συγγράμματα, οὐ μουσῶν ἐμπλεα μόνον...“ Πλὴν προφανῶς γράφει: καταλογάδην καὶ: Μουσῶν.

Ἐν δικαστικῇ δὲ τινι κατὰ Ψελλοῦ ἀποφάσει κεῖται ὑπὸ Κ. Ν. Σάθα ὡσαύτως, ἐνθ' ἀν. σ. 204, ἐκδεδομένον: „... Ὁστος τοιγαροῦν ὁ ἀνὴρ θυγάτριόν τι ἑαυτῷ εἰσποιητὸν τὴν εὐφημίαν πρὸ πολλοῦ θέμενος, τὴν θέσιν εἰς φύσιν μετέλλαξε...“ Πλὴν

γράφει βεβαίως: τὴν *Εὐφρημίαν*. *Παρανεγνωρίσθη* δὴλον *δτι ἐνταῦθα τὸ κύριον ὄνομα*.

Ἐν ἐπιστολῇ δὲ τοῦ *Μιχαήλ Ψελλοῦ* „[τῷ *κριτῇ Φιλαδελφείας*]“ *κεῖται ἐκδεδομένον ὑπὸ Κ. Ν. Σάθρα*, ἐνθ' *ἀν. σ. 459*: „*ἐξενοδοχήθην γὰρ παρ' αὐτοῖς ὁπότε τῷ κατὰ Φλωρον ἐκείνῳ εἰλώτευον*“. Πλὴν *καθ' ἡμᾶς γράφει μᾶλλον: τῷ Καταφλωρῶν*. Πρβλ. καὶ ἕτερα βυζαντιακὰ ἐπώνυμα *Κατακαλῶν*, *Μαυροκατακαλῶν*, *Συρφυῶν κλ.* (Ἰδὲ *προχειρῶς περὶ τούτων τὰ λεγόμενα ὑπὸ Η. Moritz*, *Die Zunamen bei den byzantinischen Historikern und Chronisten. I -II. Theil. Programm d. K. Hum. Gymn. in Landshut für das Schuljahr 1896/7 und 1897/8. Passim*). *Τουλάχιστον ἐν πράξει τοῦ ἔτους 1079* — ἦτοι *συγχρόνῳ περίπου τῇ προειρημένη ἐπιστολῇ τοῦ Μιχαήλ Ψελλοῦ πρὸς τὸν Φιλαδελφείας* — *ὑπογράφεται τις: Ἰωάννης Βέρρης βασιλικὸς νοτάριος τῶν οἰκειακῶν στρατευμάτων, Σμολένων ἀναγραφεὺς σὺν τῇ νέᾳ διοικήσει Θεσσαλονίκης καὶ Σερρῶν, ὁ Καταφλωρῶν*¹⁾. *Κατὰ ταῦτα προύτεινα νάναγνωσθῇ Καταφλωρῶν καὶ ἐν τισὶ βυζαντιακοῖς μολυβδοβούλλοις*²⁾. Ἐν τούτοις ῥητέον, *δτι ἔχομεν βυζαντιακὰ ἐπώνυμα ἐκφραζόμενα διὰ τῆς κατὰ προθέσεως. Οὕτω ἐν βυζαντιακῇ ἐπιγραφῇ (Ζ' ἔως αἰῶνος) ἀναγινώσκεται: Ἰωάννης... κατὰ Χρῦσιππον*³⁾. Ἐν τῇ *Διηγῆσει τῶν Θανμάτων τοῦ Ἄγλου Ἀρτεμίου* *κεῖται: „εἰσήγαγεν τοὺς κλέπτας παρὰ τῷ ἐπάρχῳ (ἦν δὲ Θεόδωρος ὁ κατὰ Καλλίνικον) καὶ ἀλλαχοῦ: „ἀνήρ τις τῶν ἐν τῇ συγκλήτῳ Σέργιος ὀνόματι, τὸ ἐπίκλην ὁ κατὰ Ἀνθρωπον*“⁴⁾. Ἐν τῇ *συνεχείᾳ τοῦ Θεοφάνους* *κεῖται: „Θεοδότῳ τινὶ τῷ κατὰ τὸν Μελισσηνὸν γνησίῳ δοκοῦντι*“⁵⁾. *Καὶ ἀλλαχοῦ ἐπικείνται παρόμοιαι συνεκφοραὶ καὶ δὴ ἐν παπύροις, ὅπου κεῖται π. χ. ὁ κατ' Ἀνάγκην*. — *Σημειωτέον τέλος, δτι ἔχομεν κείμενον ἐπιγραφόμενον: „Λόγος ῥητορικὸς τοῦ ἁγιωτάτου μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κῦρ Εὐσταθίου, τοῦ κατὰ Φλωρον, εἰς τὸν αὐτοκράτορα κῦρ Μανουὴλ τὸν Κομνηνόν*“⁶⁾. Ἐν δὲ *πράξει τοῦ Δημητρίου Χωματιανοῦ ἀναγινώσκομεν καὶ δὴ σχετικῶς πρὸς τὸν προμνημονευθέντα Εὐστάθιον Θεσσαλονίκης τάδε:*

1) Ἀλεξάνδρου *Ε. Λαυριώτου*, Ἀθωῖτις *Στοά*. Ἐν „*Βυζαντινοῖς Χρονικοῖς*“. Τόμ. Θ' (1902), σ. 126 κ. ἔ.

2) Ν. Α. Βέη, Ἀναγνώσεις καὶ κατατάξεις *Βυζαντινῶν μολυβδοβούλλων*. Ἀνακοίνωσις Β'. [Ἀπόσπασμα „*Διεθνῶς Ἐφημερίδος τῆς Νομισματικῆς Ἀρχαιολογίας*“ τοῦ 1911]. Ἐν Ἀθήναις 1911, σ. 14 κ. ἔ.

3) Κ. Μ. Κωνσταντοπούλου, Ἀνέκδοτοι ἐπιγραφαὶ ἐπιτύμβιοι *Χριστιανικῶν χρόνων*. Ἐν τῷ *περιοδικῷ „Ἀρμονία“*. Τόμ. Α' (1900), σελ. 35, ἀριθ. 36 (πίναξ Δ', ἀριθ. 36). Ἐχομεν καὶ *προγενεστέραν ἔκδοσιν τῆς ἐπιγραφῆς ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἀντωνίνου*. Изъ Румелии. Ἐν *Πετρούπολει* 1886.

4) Α. Παπαδοπούλου *Κεραμείως*, *Varia Graeca Sacra* Ἐν *Πετρούπολει* 1909, σελ. 23 καὶ 17.

5) Ἐκδοσις *Βόννης*, σελ. 22, 11.

6) W. Regel, *Fontes rerum Byzantinarum*. Τόμ. Α'. *Τεύχος Α'*. Ἐν *Π/πόλει* 1892, σ. 91.

„τοῦ γὰρ σοφωτάτου ἐκείνου Εὐσταθίου, τοῦ κατὰ Φλω-
ρον διακόνου ὄντος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας...¹⁾“ καὶ ἐν
ἑτέρῳ πράξει τοῦ αὐτοῦ: „τοῦ σεβαστοῦ δηλονότι Δημητρίου
τοῦ κατὰ Φλωρον...“²⁾. Ἐπίσης ἐν τῷ γνωστῷ κώδικι Υ. Π. 10
τοῦ Ἐσκουριάλ, τῷ περιέχοντι ἐπιστολὰς καὶ ἄλλα λογίων τοῦ ΙΒ' μάλιστα
αἰῶνος, κείται κατ' ἐπανάληψιν ὁ κατὰ Φλωρον (ὁ τοῦ κατὰ Φλω-
ρον) = ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Φλώρου ἐν Κωνσταντινουπόλει³⁾.

Ε'. Εἰς τὸ τυπικὸν Γρηγορίου Πακουριάνου πρὸς τὴν παρ' αὐτοῦ κτισθεῖσαν μονὴν τῆς Πειριτζονιτίσσης.

[L. Petit, Typikon de Grégoire Pacourianos pour le monastère de
Pétrizos (Bačkovo) en Bulgarie. Texte original. Παράρτημα ὑπ' ἀριθ. 1
τοῦ ΙΑ' τόμου τῶν „Βυζαντινῶν Χρονικῶν“. Ἐν Πητροπόλει 1904].

Σελ. 6. 28—29. Διατηρηθῆτω ἡ γραφή: Στανιμάχω παρὰ τὴν
Στενίμαχος. Προῆλθε δὲ ὁ τύπος οὗτος Στανίμαχος κατ' ἐξομοίω-
σιν. Στανιμάκα δὲ καλεῖται καὶ τανῦν ἡ πόλις, μάλιστα παρὰ τῶν
Βουλγάρων (ιδὲ Βλάσ. Σκορδέλη, Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς κωμοπόλεως
Στενημάχου. Ἐν τῇ „Πανδώρα“, τόμ. Ι' (1859—1860), σελ. 423 ἐν
ὑπόσημ. 1. — Πρβλ. καὶ Μ. Γεδεών, Ἐκκλησιαὶ Βυζαντιναὶ ἐξακριβου-
μεναί... , σ. 71, 152 κλ. κλ.).

Σελ. 9, 10 καὶ 10, 9 (ἐπίσης ἐν τοῖς προλεγομένοις σελ. XIII καὶ ἐν
τῷ πῖνακι τῶν κυρίων ὀνομάτων σελ. 58) ἀντὶ: Βασιλικὴ γρ.: Βασι-
λικῆς. Ἀνήκει δῆλον δι' ἡ τοπωνυμία αὐτὴ εἰς τὴν τάξιν ἐκείνων, αἰτι-
νες προῆλθον ἐκ τῆς γενικῆς ὀνομάτων προσώπων. Εἶναι δὲ τὸ Βασιλικὴ
ἢ τῆς Βασιλικῆς γνωστὴ τοπωνυμία ἐν τῇ μεσοχρονίῳ καὶ νέῃ Ἑλλη-
νικῇ. (Ἰδὲ Miklosich-Müller, Acta et Diplomata, τόμ. II, σελ. 297
„εἰς τὸν αἰγιαλὸν τῆς Βασιλικῆς“ Πρβλ. [Ἄ. Μουστοξύδης],
Ἑλληρομνήμων. Τόμ. Α'. Ἐν Ἀθήναις 1843—1852, σελ. 567, ἐνθα
ἴσως οὐχί: Βασιλικὴ ἀλλὰ: Βασιλικά = Σικυῶν).

Κατὰ τὸ ἐν σελ. 11, 4 καὶ ἐν σελ. 55, 35 ἀντὶ: Βαρδάνι γρ.:
Βαρδάνη.

Σελ. 11, 31 κατὰ τὴν ἀρχοντείαν τὴν ὀνομαζομένην Στε-
φανιανᾶ γρ.: Στεφανιανᾶ. — Ἡ κατάληξις — ιανᾶ ἐν τῇ μέσῃ
καὶ νέῃ Ἑλληνικῇ εἶναι ἐξαιρέτως συχνὴ (ιδὲ προχείρως Κ. Amantos,
Die Suffixe der neugriechischen Ortsnamen... Ἐν Μονάχῳ 1903,
σελ. 52 κ. ἐ.).

Σελ. 38, 27: προῖκαν γρ. προῖκα. Αὐτόθι σίχ. 31 ἀντὶ: πρως-

1) Ἐκδοσις Δημητρίου Χωματιανοῦ ὑπὸ Pitra (ιδὲ κατωτέρω ΙΑ') σελ. 631.

2) Αὐτόθι σελ. 155.

3) Tafel, De Thessalonica ejusque agro... Ἐν Βερολίνῳ 1839, σελ. 351
ἐν ὑπόσ. — Πρβλ. Κ. Krumbacher, Geschichte der byzantinischen Litteratur.
Ἐν Μονάχῳ, 1897, σελ. 472, 474, 475.

φοιτοῦντος γρ.: προςφοιτῶντος. *Αὐτόθι στίχ. 32: καὶ ταῦτα πάντα κἄν τε κτήματα κἄν τε χρήματα κἄν τε ἀξιώματα ἐχρησάμην τῇ βοηθείᾳ τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τῶν ἀγίων εὐχῶν τῶν γονέων μου. Ἀντί: ἐχρησάμην γρ.: ἐκτησάμην.*

Σελ. 39, 4: λεγάτον γρ.: λεγᾶτον.

Σελ. 40, 28—31 „Παραγγελία γενομένη παρ' ἡμῶν πρὸς τοὺς ἀδελφούς περὶ μνημοσύνου ἐμοῦ τε καὶ τῶν προσηκόντων ἐμοὶ καὶ περὶ ἀγάπης καὶ ἐστιάσεως αὐτοῖς γενομένης κατὰ τὴν ἡμέραν...“ γρ. κατὰ τὸν κώδικα: γινομένης.

Σελ. 46, 1. ἀντί: ἐγχειρισμένους τηρηθῆτω τὸ παρὰ τοῦ κώδικος παραδεδομένον: ἐγχειρισμένους (Ἐπίσης ἐν σελ. 21, 28 οὐδεμία ἀνάγκη νὰ μεταβληθῇ ἡ γραφὴ τοῦ κώδικος: ἐμπλησμένος εἰς: ἐμπεπλησμένος).

Σ'. Εἰς τὸ τυπικὸν τῆς μονῆς Εὐεργέτιδος.

A. Дмитриевскаго, *Τυπικά*. (Ἐν Κιέβῳ 1895).

Σελ. 665: „Πρὸς δὲ δωρῆσασθαι ἡμῖν καὶ ἐν τῷ κατὰ τὸ βολερὸν διακειμένῳ κτήματι ἡμῶν, καὶ τοῦ Θεοφάνους ὀνομαζομένῳ, παροίκων ἑξ κουσσελαν, ζευγαράτων δῶδεκα“. Ἀντί: βολερὸν γρ.: Βολερὸν, ὅπερ τοπωνυμικὸν ἐν Μακεδονίᾳ, λίαν σιγρὸν ἐν τοῖς βυζαντιακοῖς κειμένοις (περὶ οὗ ἄλλοτε διεξοδικῶς), καὶ ἀντί: ἑξ κουσσελαν γρ.: ἑξκουσσελαν.

Ζ'. Εἰς τοὺς στίχους Θεοδώρου Προδρόμου.

Μεταξὺ τῶν ἐπ' ὀνόματι τούτου στίχων τῶν ἐκδεδομένων ὑπὸ M. Miller ἐν *Annuaire de l'Association pour l'encouragement des Études Grecques en France*, τόμ. IZ' (1883) σ. 18—64, κείνται ἐν σ. 35 τινὲς ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν: „Εἰς ἐγχειρίδιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς βαστωτίας, γεγονὸς παρὰ τῆς σεβαστοκρατορίσσης“. Πλήν γράφει: τῆς Βασιωτίας = Βασιωτίσσης. Εἶναι δὲ γνωστὴ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει μονὴ τῆς Θεοτόκου ἢ ἐπικεκλημένη τοῦ Βάσου ἢ Βασιώτισσα, περὶ ἧς πραγματευσόμεθα προσεχῶς διεξοδικώτερον παρατηροῦντές τινα ἐν σχέσει πρὸς μολυβδόβουλλον τοῦ Ἐθνικοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν.

Ἐπίσης ὑπὸ M. Miller, ἐνθ' ἂν. σ. 36, ἐκδίδονται „Ἐτεροὶ [στίχοι] εἰς ἄγιον ἐγχειρίδιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐν τοῖς κυροῦ, γεγονὸς παρὰ τῆς σεβαστοκρατορίσσης“. Πλήν γράφει: Κύρου. (Πρβλ. καὶ τὰ γεγραμμένα ὑπὸ Συνόδῃ Παπαδημητρίου ἐν „*Βυζαντινοῖς Χρονικοῖς*“, τόμ. X (1903) σελ. 110 ἀριθ. XC καὶ XCI). Εἶναι δὲ γνωστὴ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει μονὴ τῆς Θεοτόκου τοῦ Κύρου, περὶ ἧς ἰδὲ πρὸ παντὸς τὴν διατριβὴν τοῦ M. Γε-

δεών, „*Ἐκκλησία Βυζαντιναὶ ἐξακριβοῦμεναι (κυρίως ἡ Θεοτόκος τῶν Κύρου)*. Συμπλήρωμα τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑορτολογίου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1900 . . .

Η'. Εἰς τὸν βίον Ἐ. Θεογονίου Βιτυλίου.

Analecta Bollandiana τόμ. X (1891), σελ. 97, 5—6 κείται: „...καὶ μετὰ τοῦτο ἀφανῆς ἐγένετο λεχθεῖσα [ἡ] περιστερὰ“. Πλὴν γρ.: ἡ λεχθεῖσα περιστερὰ

Θ'. Εἰς Νικήταν Χωνιάτην.

Ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ λόγου αὐτοῦ „ἐπὶ τῷ ἀναγνωσθῆναι εἰς τὸν Λάσκαρον κύρ Θεόδωρον βασιλεύοντα τῶν ἐφῶν Ῥωμαϊκῶν πόλεων, ὅτε οἱ Λατῖνοι κατεῖχον τὴν Κωνσταντινουπόλιν, ὃ δὲ ἐκ Μυσίας Ἰωάννης κατέτρεχε μετὰ Σκυθῶν τὰς δυτικὰς Ῥωμαϊκὰς χώρας“ ὑπὸ Κ. Ν. Σάθα ἐν „Μεσαιωνικῇ Βιβλιοθήκῃ“, τόμ. Α' (ἐν Βενετίᾳ 1872), σ. 119 κείται „...οἱ δὲ τῇ Λαυτικῇ φρεναπατώμενοι κλήσει, τὸνναντίον ἅπαν κακογνωμονοῦντες εἰργάσαντο, ταῦτόν τι δρωῦντες, ὡς εἰ τὸν ἀληθῶς τῶν θηρῶν βασιλεύοντα λέοντα παρεβλέψαντο, ζῶον δὲ τι ἀνθειλοντο, λεόντειον δρᾶν περικείμενον· ὄντως λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφὸς ὁ λεὼς οὗτος...“ Πλὴν γρ.: λεόντειον δορᾶν

Ι'. Εἰς Γεώργιον Ἀκροπολίτην.

Ἐκδ. A. Heisenberg. Τόμ. Α'. Ἐν Λειψία 1903, σ. 157. Ἐν ταύτῃ κείται: „μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ Ναξειοῦ ποταμοῦ“. Ὁ ἐκδότης ὑποσημειοῖ ὅτι „Ναξειοῦ] ναξειοῦ G ἀξειοῦ U Ναξειοῦ post ποταμοῦ pos. ab“. Κατ' ἐμὲ γραπτέον: Ναξειοῦ. Ὁ καθηγητῆς μου κ. Σπ. Βάσης („Εἰς Γεώργιον Ἀκροπολίτην διορθωτικά“ ἐν Ἐπετηρίδι τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τόμ. Β', 1905—1906, σ. 97 καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει σ. 17) σημειοῖ, ὅτι ἡ γραφή: Ναξειοῦ δέον νάποδοθῆ εἰς βιβλιογραφικὸν σφάλμα. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι πιθανώτατα ὁ Γεώργιος Ἀκροπολίτης ἔγραψε τὸν κατὰ παρήχησιν δημῶδη τύπον: Ναξιὸς ἀντὶ: Ἀξιός. Πρβλ. καὶ τᾶλλα τοπωνυμικά, τὰ καὶ νῦν ἐτι ἀκούμενα, Νιδός (= τὴν Ἰόν), Νύδρα (= τὴν Ὑδρα), Νίδη (= τὴν Ἰδην), Νικαριά (= τὴν Ἰκαριά), Νῆρις (= τὸν Ἴριν), Νίμπρος (= τὴν Ἰμπρον), περὶ ὧν ἦδη ἔγραψα ἀλλαγῶν (Ἰδὲ Ἐπετηρίδα τοῦ Φιλολογικοῦ Συνλόγου „Παρασσού“, ἔτος Θ', 1906, σ. 142). Ἐπίσης πρβλ. τὰ τοπωνυμικά Νάσσοις (= τὴν Ἀσσον) ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ Νάρια (= τὴν Ἀρια) ἐν Ναυπλίᾳ. Ἐπίσης ὁ κ. Σπ. Βάσης (ἐνθ' ἀνωτέρω) παραδέχεται, ὅτι τὸ παρ' Ἀκροπολίτη κείμενον πρωτόκλιτον: Ἀχρίδα δέον νά θεωρηθῆ βιβλιογραφικὸν σφάλμα. Νομίζω δ' ὁμοίως, ὅτι πιθανώτατα

οὕτω, πρωτοκλίτως, ἔγραψε τὸ ὄνομα ὁ Γεώργιος Ἀκροπολίτης. Ἐπίσης πρωτοκλίτως μεταχειρίζεται πολλαχοῦ τὸ: Ἀχρίδα ὁ Δημήτριος Χωματιανὸς (ιδεὶ ἔκδοσιν Pitra σ. 145, 175, 185, 290, 319, 320, 325, 401, 437, 484, 541) κλ. κλ. Ἐπίσης ἐπιστολὴ τοῦ Ματθαίου Καμαριώτου ἀποσταλεῖσα ἐκ Θεσσαλονίκης πρὸς τὸν Μάρκον τὸν Ξυλοκαράβην, πρώην μὲν Κωνσταντινουπόλεως, μεθ' ὃ δὲ πρόεδρον Ἀχριδῶν, ἀρχεται: Παναγιώτατε δέσποτα καὶ οἰκουμενικὴ πατριάρχα καὶ τοῦ κατ' Ἀχρίδας ποιμνίου ἐκ βασκανίας πρόεδρε... Πρὸβλ. περὶ ταύτης Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη. Τόμ. Δ', σ. 133, 56. Περὶ ἄλλων τύπων, καθ' οὓς μνημονεύεται, ἐπὶ Τουρκοκρατίας μάλιστα, ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος πόλις, ιδεὶ τὸ βιβλίον τοῦ H. Gelzer, Der Patriarchat von Achrida. Geschichte und Urkunden. Leipzig 1902, passim.

ΙΑ'. Εἰς Δημήτριον Χωματιανόν.

Pitra, Analecta sacra et classica Spicilegio Solesmensi parata. Juris Ecclesiastici Graceorum selecta paralipomena. Ἐν Παρισίους—Ῥώμη, 1891.

Ἐν σ. 5 κεῖται: „παρὰ τοῦ ἐν ἀγίοις πατριάρχου κυροῦ Σισινίου ἐπετιμήθησαν καὶ τῆς τῶν χριστιανῶν πολιτείας ἐξεφιλοφορήθησαν.“ γρ.: ἐξεφυλλοφορήθησαν.

Ἐν σ. 63—64 κεῖται: „Πρὸς Στρουμίτζην κῦρον Κωνσταντινον“, ὅπερ καὶ λατινιστὶ μεταφράζεται: „Ad Strumitzen D. Constantinum“. Πλὴν γρ.: Στρουμίτζης, ἤτοι πρὸς τὸν ἀρχιερέα Στρουμίτσης, τῆς ἐν Μακεδονίᾳ γνωστῆς πόλεως. Ἄλλως τε καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ γράμματος λέγει: Χρόνιος ἡμῖν ὁ καλὸς ἦκει Στρουμίτζης,...

Ἐν σ. 78 κεῖται: „ὅτι δὲ καὶ βοδὸς ἐνὸς κατὰ σποράν εἶπεν ἔχειν ὁ Βασίλειος ἐν τῇ πενθερικῇ αὐτοῦ ἀποστάσει, τετύπεται κατὰ γεωργικὴν παρατήρησιν τὸ ἡμισυ τῆς εἰσόδου ταύτης τοῦτον λαβεῖν“. Γρ.: κατασποράν καὶ: ὑποστάσει.

Ἐν σ. 107 κεῖται: „... τὰ μὲν ἐκ τούτων κεκαινοτόμηκα ἐπὶ περιποιήσει καὶ καταφυτεύσει ἀμπελώνων, ... τὰ δ' ἄλλα ἐπὶ χαρίσμασι καὶ λοιπαῖς δόσεσι τῆς ἀρχοντίας τοῦ Γονικόθου διαφέροντος αὐτῇ χωρίον (?) Ἰωαννιτζίστας“. Πλὴν γρ.: γονικόθεν καὶ: αὐτῇ χωρίου. Τὸ: γονικόθεν εἶναι μυριόλεκτον ἐν βυζαντιακοῖς κειμένοις. Ἔχει δὲ ἤδη ἀποθησαυρισθῆ καὶ ἐν Στεφ. Κουμανούδη, Συναγωγῇ λέξεων ἀθησαυριστων ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Λεξικοῖς σ. 66.

Ἐν σ. 119 κεῖται: „Ἀνήνεγκας τῇ ἡμῶν μετριότητι, Ἱερῶτατε ἐπίσκοπε Ἰωαννίων,..." πλὴν γρ. προφανῶς: Ἰωαννίνων. Εἶναι δὲ ἡ μνεῖα αὕτη, ὡς καὶ ἄλλαι ἰνὲς παρὰ Δημητρίῳ Χωματιανῷ, τῆς Ἡπειρωτικῆς πρωτενοῦσης ἀξία ἰδίας σημειώσεως.

Ἐν σ. 135 κεῖται: „Οἱ ἀπὸ τῆς νήσου Κερκύρας ὀρμώμενοι αὐτὰδέλφοι, ὁ τε Σέργιος καὶ ὁ Νικηφόρος, οἱ περιμικη-

ρόπουλοι . . .“ Πλήν γρ. (ὡς καὶ κατωτέρω ἐν σ. 136, 139, 140, 142): Πριμικηρόπουλοι, τοῦ ὀνόματος λαμβανομένου κυρίου.

Ἐν σ. 217 κεῖται: „... ἃ μὲν τῷ εἰρημένῳ ναφ̄ ἀφιέρωσεν, εἷς τε λυχνοκαίαν αὐτοῦ καὶ οἰκονομίαν . . .“ Πλήν γράφει: λυχνοκαίαν.

Ἐν σ. 316 κεῖται: „... παραθῆναι καὶ ἄμφω τὰ μέρη ἐδέησε τῷ παναγιωτάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ πάσης Βουλγαρίας, τῇ κατὰ τὴν ἐξερλίαν δὲ σεμνῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν Σκηνομένῳ, . . .“ (Πρβλ. καὶ πίν. ὀνομάτων). Πλήν γρ.: Ἐξερλίαν καὶ: ἐνσκηνομένῳ.

Ἐν σ. 378 κεῖται: „ἀμπελῶνα· τὸν κατὰ τὴν καστορίαν, δηλονότι ἐν τῷ χωρίῳ Βραστιανῶν διακελιμενον“. Πλήν γρ.: Καστορίαν.

Ἐν σ. 426 κεῖται: „καὶ τὰς νομικὰς διφθέρους . . . ἀναλίξασα“. Πλήν γρ.: ἀνελίξασα

IV. Εἰς τὸν Βίον καὶ πολιτείαν Παύλου τοῦ νέου τοῦ ἐν τῷ Λάτρῳ.

[Hip. Delehayе], Vita S. Pauli Junioris in Monte Latro cum interpretatione latina Jacobi Sirmondi S. J. Exceptum ex Analectis Bollandianis, tom. XI (1892). Bruxellis 1892.

Σελ. 19: „πολλοὶ τινες ἦσαν οἱ μὴ μόνον θαθύμως τῆς ἀρετῆς ἠπτοντο“ γράφει προφανῶς: ,οἱ μὴ ἀντὶ: οἱ μὴ

Σελ. 21: „Κατοίκει δὲ ἐν τινι χωρίῳ ὁ τοῦ Πέτρου μὲν λέγεται . . .“ Ἠδύνατό τις νὰ παραδεχθῆ, ὅτι τὸ: κατοίκει κεῖται ἀντὶ τοῦ: κατόκει, ἀλλὰ τοιοῦτοι τύποι εἶναι ξένοι τοῦ κειμένου τούτου. Καὶ ἄλλως ἐκ τῆς καθ' ὅλου σειρᾶς ἐξάγεται, ὅτι γραπτέον: κατοικεῖ (ἱστορικὸς ἐνεστώς).

Σελ. 25: „ξυρὸς τὸ ἀδόμενον εἰς ἀκόνην, ἣ δαλὸς εἰς πῦρ“ γραπτέον: δαυλὸς ἀντὶ: δαλὸς.

Σελ. 40: συρίγμους τε καὶ πατάγους γρ.: συριγμούς.

IV'. Εἰς τὸν „Βίον καὶ πολιτείαν τοῦ ἐν ἀγίοις . . . Γεωργίου τοῦ Κυπρίου τοῦ ἐν τῷ Χωζιβῆ“.

Ἐκδόσις ἐν „Analecta Bollandiana“, τόμ. VII (1888) σ. 97—144, 336—359.

Σελ. 102, 1—2: „... διητῶντο, μηδέποτε τῆς λεκάνης ἐν ἣ τὰ ἐψητὰ ἦν πλυνομένης ἢ κενουμένης, ἀλλὰ καὶ πλήθος χολήκων ἐχούσης, καὶ δυσωδίαν πολλὴν καὶ εἰς διάστημα ἐκδιδομένην . . .“ Ἄλλὰ γράφει: πλήθος σκολήκων.

Σελ. 124, 5—6: „Μετὰ δὲ τὰ ἐσπερίκα ἤδη ὄψις γενο-

μένης...“ Πλήν γρ.: ἔσπερινά, καθ' ἃ κείται καὶ ἐν σελ. 143, 18 (ἔσπερινά τῆς κυριακῆς) καὶ ἐν σ. 336, 3.

Σελ. 133, 13—14: “Ὅτε δὲ παραγέγονεν ὁ Πέρσης περὶ τὴν διόσπολιν, ἀνεθέμην αὐτῷ τὸν λογισμὸν λέγων...“ Γρ.: Διόσπολιν.

Σελ. 140, 7—8: “Ὁρᾶτε, ἀγαπητοί; Μίαν μὴ δοκοῦσαν εἶναι ἀμαρτίαν ἀπάγουσιν εἰς τὸ πῦρ τῆς γεέννης“. Πλήν γρ.: ἀπάγουσαν.

ΙΔ'. Εἰς τὸ τυπικὸν τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Βεβαίας Ἐλπίδος τῶν Χριστιανῶν.

Ἴδὲ μετὰ σχετικῶν σημειωμάτων ἐκδοσιν ἐπὶ μέρους τοῦ κειμένου ὑπὸ Η. O mont, Revue des Études Grecques, τόμ. ΙΖ' (1904), σ. 361—373. Ἐν σ. 368 κείται: „μέχρι καὶ τοῦ ὄλου ὀσπητιοῦ τοῦ παναρέτου εὐνοῦχου“. Πλήν προφανῶς γράφει: Παναρέτου.

Ἐν σ. 369 κείται: „ἐμπροσθεν τῆς μονῆς τῆς καλουμένης Κυριωπίσεως“. Πλήν γράφει: Κυριωτίσεως (ἦτοι τῆς ἄλλως καλουμένης τοῦ Κύρου, περὶ ἧς ἰδὲ ἀνωτέρω Ζ').

Αὐτόθι κείται: „ἐνθα καταμένουσιν οἱ κοσκινᾶδες“, ἐνθα πιθανῶς γραπτέον: Κοσκινᾶδες.

Αὐτόθι κείται: „... ἐὼν μὲν δεξιᾷ τὸ ὀσπήτιον τοῦ Ἀβοράτου καὶ τοῦ Ῥάπτου Ἀνδρέου, ἀπὸ δὲ τοῦ Σολάτου κατὰ τῶν μέσθι καὶ τῆς μεγάλης πύλης τῆς μονῆς δθεν καὶ ἤρξατο“. Προτιμῶ τὰς γραφάς: ῥάπτου καὶ σολάτου (= σολεάτου, ἐκ τοῦ σολέα).

ΙΕ'. Εἰς Μανουήλ Φιλῆν.

Ἐκδοσις E. Miller. Τόμ. Α'. Ἐν Παρισίοις 1860, σ. 70. Ἐνταῦθα κείται ἐπίγραμμα φέρον τὴν ἐπιγραφὴν: „Εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον τῆς μονῆς τοῦ Φιλοκαλά κεκοσμημένον διὰ χρυσαργύρου, ἐκ προσώπου Ἰωαννικίου μοναχοῦ, οἰκονόμου αὐτῆς“. Πλήν γράφει: Φιλοκάλου, ὡς ἄλλως τε δεικνύουσιν οἱ στίχοι 10—11 τοῦ ἐπιγράμματος:

· · · · ·
 ἄς φιλοκάλως ὀργανώσας ἐνθάδε
 τοῦ Φιλοκάλου τῆ μονῆ παρεσχόμην.

Ἐν σ. 311 κείται ἐπίγραμμα „Εἰς τὴν ἀγίαν Ἀναστασίαν τὴν Φαρμακολετρίαν“. Πλήν γράφει βεβαίως: Φαρμακολύτριαν.

Ἐν σ. 330—331 κείται ἐπίγραμμα:

„Εἰς τὸν οἶκόν τινος καπηλίδος καὶ μαστροποῦ

‘Ο δεσπότης μὲν ἤς ἀθρεῖτε τῆς στέγης
 ἀζηλότυπός ἐστι καὶ κρείττων φθόρον
 πρὸς τοὺς ἐπεισερόντας ἐνθάδε ξένους,
 5 καὶ τις παροινῆ καὶ τὰ λέκτρα συγχέη
 τῆς οἰκοδεσπότιδος ὑποκειμένης,
 ὁδ’ ἀτρέμας ἔστηκε τὴν ὕβριν φέρων.
 ‘Η δὲ γραφικὴ τόνδε τυποῖ τὸν φθόρον,
 ὡς τῶν νόθων φόβητρον ἀφροδισίων

Πλὴν τὸν 9 στίχ. γρ.:

ὡς τῶν νόσων φόβητρον ἀφροδισίων

Ἐν σ. 144—145 τοῦ Β’ τόμου κεῖται ἐπιγράμμα „Εἰς τὸ τῆς παμμακαρίστου κοιμητήριον“. Πλὴν γρ. Παμμακαρίστου, διότι πρόκειται περὶ τῆς περιφήμου ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς.

Ἐν σ. 381—382 τοῦ Β’ τόμου κεῖται ἐπιγράμμα εἰς τὸν Ἅγιον Δημητρίον, οὗ ἡ ἀρχή:

Τῶν Θετταλῶν ἐνταῦθα τὴν πύλην βλέπων
 θαύμαζε, πιστέ, καὶ τὸ λουτρὸν προσκύνει·
 καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ μαρτυρικῶς ἐσφάγη
 λόγχαις νυγὲν τὸ σῶμα τοῦ Δημητρίου

Πλὴν, νομίζω, ἐν τῷ στίχ. 1 γραπτέον: Τῶν Θετταλῶν... τὴν πόλιν = Θεσσαλονίκην. (Πρβλ. καὶ Ν. Α. Βέην ἐν „Βυζαντιδὶ“ τόμ. Α’, 1909, σ. 233).

15'. Εἰς Νικηφόρου Γρηγοροῦ Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν.

Ἐκδοσις Βόννης. Τόμ. Β’, σελ. 741, στίχ. 16—19 κεῖται: „Οὗτος οὖν ὁ Βατάτζης, εἰς αἰσχύνην λόγον τὸ πρᾶγμα θέμενος, καὶ λύπης μεστὸς γεγωνῶς, προσεδόξυ τῷ Καντακουζηνῷ· καὶ ὀρημητήριον τὸ τῆς Θρακικῆς περιστάσεως ἔχων φρούριον συνεχεῖς ἐκεῖθεν ἐποιεῖτο τὰς ἐκδρομάς...“ Πλὴν γράφει: Περιστάσεως. Παρεγνωρίσθη δὴλον οὖν ἐνταῦθα τὸ ὄνομα γνωστοτάτης Θρακικῆς κώμης, ἣτις δέον νὰ προστεθῆ καὶ εἰς τὸν πίνακα τῶν παρὰ Γρηγοροῦ κυρίων.

1Ζ'. Εἰς τὸν Βίον τῆς ὁσίας Θεοδώρας [βασιλίδος Ἄρτης ὑπὸ Ἰώβ].

Ἐκδοσις ἐν [Ἄ. Μουστοξύδου] Ἑλληρομνήμονι τόμ. Α’ (1843—1852). Ἐν σελ. 44 κεῖται: „...Μιχαήλ δέ, εἰς νεανίας ἤδη τε-

λῶν, τῆς ἐξορίας ἀνακαλεῖται, καὶ τὴν πατρικὴν πᾶσαν παραλαβὼν ἀρχὴν, τῇ Βλαχίᾳ ἐπιδημεῖ, καὶ περὶ τὸ κάστρον Σερβίον γενόμενος τὴν καλὴν βλέπει νεάνιδα Θεοδώραν...“ Πλὴν γράφει: Σερβίων. Τὰ Σέρβια, ἡ γνωστοτάτη καὶ κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας Μακεδονικὴ πόλις.

ΙΗ'. Εἰς Ἰωάννην Κανανόν.

Ἔκδοσις Βυζαντίδος Βόννης, 1838, σ. 458.

„Καὶ δέομαι τοὺς ἀναγινώσκοντας ταύτην [= τὴν ἱστορίαν] καὶ τῶν γραμμάτων τὴν πείραν ἔχοντας, μῆτε τὸν κόρον τοῦ λόγου ἀκηδιάσωσι μῆτε τὴν σολοικοβάρβαρον καταγνώσονται φράσιν, ἐπεὶ καγὼ τῆς ἀπειρίας μου τῶν γραμμάτων ὁμολογῶ τὴν ἀσθένειαν“. Ὁ κ. Σπ. Π. Λάμπρος ἐν „Παρασῶφ“ τόμ. Ε' (1881) σ. 708 (Πρβλ. καὶ Σπ. Π. Λάμπρου, Μικτὰ Σελίδες. Ἐν Ἀθήναις 1905, σ. 583) προτείνει τὴν διόρθωσιν: ἀηδιάσωσι ἀντὶ: ἀκηδιάσωσι. Πλὴν καλῶς κεῖται τὸ ἀκηδιῶ = ἀφροντιστῶ, περιφρονῶ, ἀποστρέφομαι. Τὸ ῥῆμα παράγεται ἐκ τοῦ συνηθεστάτου ἐν τοῖς ἀσκητικοῖς καὶ ἀγιολογικοῖς κειμένοις: ἀκηδία.

ΙΘ'. Εἰς τὸ Ἱστορικὸν Κομνηνοῦ μοναχοῦ καὶ Πρόκλου μοναχοῦ.

Ἔκδοσις Γαβριὴλ Δεστούνη (μετὰ ῥωσικῆς μεταφράσεως καὶ σχολίων ῥωσιστῆ). Ἐν Πετροπόλει 1858.

Ἐν σ. 11 κεῖται: „Ἀέχεται τούτων τὴν πρεσβειαν ὁ Θωμᾶς καὶ ἐπακολουθῶν τοῖς πρέσβεσι προθύμως, καταλαμβάνει τὴν πολυθρύλλητον τῶν Ἰωαννίνων πόλιν, σὺν τῇ εὐσεβεῖ βασιλίσση Ἀγγελικῇ τῇ Παλαιολόγου τῇ τούτου εὐμενεστάτῃ, ἔτους ὑπάρχοντος, ρωσε' (1367), συνεπαγόμενος μεθ' ἑαυτοῦ καὶ στρατεύμα εὐαρίθμητον“. Ἡ ἐτέρα τῶν παραλλαγῶν τοῦ κειμένου ἔχει: τῇ τούτου εὐνέτιδι. Ἐκ ταύτης ἀγόμενος ὁ Α. Μουστοξύδης ἐν „Ἑλληνομνήμονι“ σ. 509 ἔγραψε εὐνέτιδι. Καθ' ἡμᾶς γραπτέον: τῇ τούτου ὁμειννίτιδι ἢ ὁμειννέτιδι. Ἡ λέξις ὁμειννίτις κεῖται πολλαχοῦ τῶν βυζαντιακῶν κειμένων. Οὕτω ἐν τῷ Ἐγκομίῳ εἰς τὸν Βίον καὶ τὰ θαύματα Θεοσεβίου τοῦ Ἀρσινότου τῷ συντεταγμένῳ ὑπὸ Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου κεῖται: „... καὶ ὁμειννίτιδα σύνοικον ἔχων...“. (ιδὲ *Analecta Bollandiana*, τόμ. XXVI (1907) σ. 189, 10). Ἐπίσης παρὰ Δημητρίῳ Χωματιανῶ, ιδὲ ἔκδοσιν Pitra σ. 253, κεῖται ὁ τύπος: ὁμειννέτις (ἐν σ. 429 καὶ ὁ ἀρσενικὸς τύπος: ὁμειννέτης, ὅστις καὶ παρὰ Μανουὴλ Φιλῆ, ἔκδ. E. Miller, τόμ. Α', σ. 87, στίχ. 18 καὶ παρὰ Θεοδώρῳ τῷ Πεδιασίμῳ. Ἰδὲ M. Treu, Theodori Pediasimi

eusque amicorum quae exstant ὡς Programm des Victoria-Gymnasiums zu Potsdam, Ostern 1899 (Potsdam, 1899) σ. 24. 2), *ὄσις τύπος: ὄμευ-νέτις καὶ παρὰ Θεοδώρῳ Πεδιασίμῳ ἐνθ' ἄν. σ. 24, 12. Καὶ ἐν γράμματι τῆς Ἀγιορειτικῆς μονῆς Χελανταρίου, τοῦ ἔτους 1321, ἀναγνώσκομεν: „σίγνον μαρήνας μοναχῆς τῆς ὄμευνέτιδος τοῦ μοδινοῦ ἐκείνου κυροῦ μιχαήλ“ (ταῦτα ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ γράμματος) καὶ „... Μαρίνα μοναχῆ ἢ ὄμευνέτις [= ὄμευνέτις] χρηματήσασα τοῦ ἀπειχομένου...“ κλ. (ταῦτα ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ γράμματος) — Πρβλ. Actes de l'Athos. V. Actes de Chilandar publiés par L. Petit et B. Korablev. (Παράρτημα ὑπ' ἀριθ. 1 τοῦ ΙΖ' τόμου τῶν „Βυζαντινῶν Χρονικῶν“). Ἐν Πετροπόλει 1911, σελ. 155.*

· Ἐν σ. 12: „ἀφαιρεῖ δὲ τὰ προσόντα τῆ ἐκκλησίᾳ χωρία, καὶ κτήματα, καὶ ταῦτα τοῖς μετ' αὐτοῦ Σέρβοις ἀπονέμει, καὶ μελένδυτος φεῦ! καὶ σκοτοδυτοῦσα ἢ τῶν Ἰωαννίνων μητρόπολις γίνεται τὸν αὐτῆς ποιμένα μὴ ἔχουσα“. Καθ' ἡμᾶς γραπτέον μᾶλλον: σκοτοδινοῦσα. Τὸ σκοτοδινεῖν = σκοτοδινᾶν ἀποτεθησαύριται ἤδη ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Λεξικοῖς.

Ἐν σ. 14—15 κεῖται: „Καὶ τί ἐτι λέγω; ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ τῶν τότε κακοπραγιῶν τοῦ Θωμᾶ, ἃς ἐνόμισε τῆ πόλει... καὶ ποτε μὲν δι' ἑαυτόν, ποτὲ δὲ καὶ διὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ“. Προφανῶς γραπτέον: καὶ πόττε μὲν δι' ἑαυτοῦ... πόττε δὲ καὶ διὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ (καθ' ἃ καὶ τινες τῶν προηγουμένων ἐκδόσεων ἔχουσι).

Κ'. Εἰς τὸν χρησμὸν Λαυιήλ ἀ' περὶ τῆς Ἑπταλόφου καὶ περὶ τῆς νήσου Κρήτης...

Ἐκδοσις Dr. Erich Klostermann: Analecta zur Septuaginta, Hexapla und Patristik. Leipzig 1895.

Ἐν σ. 121 κεῖται: „καὶ αἵματοχυσίαι πολλαὶ γενήσονται ἐπὶ τοῦ χάνδακος“ πλὴν γράφει: Χάνδακος, διότι πρόκειται βεβαίως περὶ τοῦ μεσαιωνικοῦ φρουρίου καὶ τῆς ὀμωνύμου πόλεως τῆς Κρήτης (ἐξ οὗ αὕτη ἐκλήθη: Candia).

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ.

Ἐν Ἀθήναις 1909.

Berichtigungen.

K. Dieterich hat es jüngst unternommen, in einem Werke, das den Titel trägt: Byzantinische Quellen zur Länder- und Völkerkunde (I. II. Leipzig 1912), das reichhaltige geographische und ethnographische Material, das sich in der historischen Literatur der Byzantiner zerstreut vorfindet, nach Ländern und Völkern geordnet zusammenzustellen und es